

Mariënwaerdt

Fruit aan de Linge

Het landschap langs de Linge is een van de lieflijkste in het rivierengebied. Het riviertje is smal en kronkelig, de boomgaarden langs de oevers zijn in het voorjaar vol van geur en kleur en in de herfst liggen op de dijken de walnoten voor het oprapen.

Het gedeelte van landgoed Mariënwaerdt waar de route begint en eindigt is een bescheiden trekpleister met een bosachtig park mooie historische gebouwen waar van alles te doen is. Naarmate je verder van de Linge af loopt, wordt het stiller. Je geniet er van een prachtig halfopen landschap met bos en weides. En natuurlijk loop je veel langs water.

Routebeschrijving

1. Vanaf station Beesd RD tussen parkeerterrein en fietsenstalling door naar de weg. Daar LA langs bord 'Heerlijkheid Mariënwaerdt Welkom'. Aan het einde RA ri. doorgaand verkeer. Eerste weggetje LA, Notenlaan (of eerst rechts om De Stapelbakker te bezoeken). Voor poort bij kp. E18 LA een halfverhard pad in, langs sluitboom. Verderop buigt het naar rechts en wordt het een smal betonplatenpad parallel aan het spoor. Tenslotte meebuigen naar rechts, daarna aan het einde bij kp. E45 RA. Al snel, bij E85, de eerste onverharde weg LA, Mariëwaerdt Machinedreef. Na 600 m bij kp. E14 het eerste pad LA, Mariënwardt Bijlandtsdreef. Volg dit in het begin smalle, soms bochtige pad. Verderop kom je op een dijkje, daarna loop je parallel aan de spoorweg links. Doorlopen tot kruising bij kp. E89.
2. Bij kp. E89 RA en meteen LA, Mariënwaerdt Den Oeststeeg, een onverhard karrenspoor. Verderop gaat het over in een betonplatenpad. Na 700 m volg je bij kp. E52 dit pad naar rechts. Voor een bordje 'verboden toegang' het pad naar links volgen over een dam. 100 m verder buigt het weer naar rechts, over nog een dam. Bij ooievaarsnest pad naar links volgen, een betonpad. Vlak daarna is er een bocht naar rechts. Je gaat langs een sluitboom en komt op een grindpad. Bij een infobordje over het Leidschehoevenpad (links) is 3.
3. Na infobord over Leidschehoevenpad grindweg volgen tussen huizen door, daarna via stukje asfalt de dijk op en daar bij kp. E78 RA, Mariënwaerdt Appeldijk. Na bijna 1 km op driesprong niet de weg naar rechts volgen, maar de dijk blijven volgen. Je gaat tussen betonblokken door. Na het einde van het fietspad loop je verder over de weg. Bocht naar links volgen, 200 m verder bocht naar rechts en over brug.
4. Meteen achter de brug bij kp. E32 LA langs wit hek over een onverhard dijkje. Je loopt langs de Hooge Schuur, vlak daarna RA, omlaag en over een planken brugje. Na 50 m steek je een pad over, RD in de richting van witte villa. 50 m verder op kruising met breder pad RA. Op vijfsprong RD over een pad met links een haag. Daarna steeds RD. Aan het einde RD door diepe greppel (NB: kan glibberig zijn) naar weg.

5. Op de weg LA. Links heb je zicht op huis Mariënwaerdt. Dan op kruising bij E33 RA. Op kruising bij kp. E31 RD, Mariënwaerdt Notenlaan. Je kunt links van de weg tussen de notenbomen lopen in de richting van de poort. Door de poort, dan via zelfde route als in het begin terug naar beginpunt: RD tot kruising voor brasserie Marie. Daar RA en daarna de eerste weg LA naar station Beesd.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

11 km.

Startpunt

Station Beesd

Parkeren

Parkeerterrein bij station Beesd, Stationsweg 2, 4153 RD Beesd.

OV

Trein naar station Beesd.

Horeca

Pannenkoekenhuis De Stapelbakker, Mariënwaerdt Oude Waag 21, 4153 RC Beesd, 0345 618901, www.stapelbakker.nl.

Honden

Niet toegestaan

Achtergrondinformatie

a Heerlijkheid Mariënwaerdt

Oorspronkelijk, vanaf het begin van de 12e eeuw, was hier de norbertijnenabdij Marienweerd. De naam betekent 'eiland van Maria'; het gebied rondom de abdij was omsloten door rivieren. Het klooster had veel bezittingen, waaronder 45 hoeven die werden geleid door kanunniken van het klooster. Door de ligging in een uithoek van Gelre vlakbij de grens met Holland was het klooster regelmatig het toneel van strijd en plundering. De gebouwen brandden hierdoor enkele keren af, waarna herbouw volgde. Echter niet meer na de laatste plundering in 1567 door Hendrik van Brederode, die als dank de boel liet affikken.

Het gebied kwam in 1734 in handen van de familie Van Bylandt en kreeg de status van hoge Heerlijkheid. Het was dus een feodaal gebied waar de 'heer' de baas was en zijn eigen rechtspraak kon uitoefenen. De heerlijkheden zijn in 1798 door de Franse bezetters afgeschaft, maar nog steeds zijn nakomelingen van de Van Bylandts eigenaar van het landgoed. Ze duiden het tegenwoordig weer aan als heerlijkheid.

Heerlijkheid Mariënwaerdt is nu een fijne plek om te wandelen tussen boomgaarden, bossen en akkers en de vele monumentale gebouwen te bekijken: van boerderijen tot oude hooibergen en plantenkassen. Maar je kunt er ook eten, drinken en overnachten, er is een landgoedwandel, er kan worden vergaderd en er worden allerlei activiteiten zoals concerten georganiseerd.

b Bisschopsgraaf

Deze waterloop is al omstreeks het jaar 1200 gegraven. Hij loopt van de Lek bij Culemborg via enkele haakse bochten naar de Linge. De Bisschopsgraaf diende in de eerste plaats voor de ontwatering van het omringende gebied, maar was ook een tijdlang onderdeel van de trekschuitroute tussen Culemborg en Zaltbommel. Hij vormde de oostgrens van eerst het toenmalige kloostergoed, later van de heerlijkheid Mariënwaerd en nu bovendien van deze route.

c Boerderij De Neust

Deze prachtige boerderij is waarschijnlijk in de 17e eeuw gebouwd, maar al in de 14e eeuw stond hier een boerderij. Hij staat op de schilderachtige plaats waar de Bisschopsgraaf uitloopt in de Linge, op een verhoging. Die verhoging was vroeger nodig vanwege de regelmatige overstromingen van de Linge.

d Peren, appels en walnoten langs de Linge

De bodem langs de Linge is perfect voor fruitteelt dankzij het mengsel van leem, zand en klei dat de rivier bij overstromingen afzette. Langs de Lingedijk staan hoogstamfruitbomen, zowel appels als peren, en langs de Notenlaan vlakbij het begin- en eindpunt van deze route is in 1928 een dubbele rij notenbomen geplant. Het is prachtig om in het voorjaar de fruitbloesems te zien en ruiken. Vanaf de dijk kun je mooi in de boomkruinen op de dijkhelling kijken. Maar het is ook lonend om in de oogsttijd terug te komen. Je mag de walnoten dan oprapen en je mag de appels en peren waar je vanaf de dijk bij kunt komen voor jezelf plukken.

e Vloedschuur

Vlakbij de plek waar de meeste gebouwen van Marienwaerd zijn geconcentreerd staat op een terp de groene houten 'Hooge Schuur', die in 1930 is gebouwd. In en rondom de schuur konden bij hoogwater goederen en dieren in veiligheid worden gebracht.

f Huis Mariënwaerd

Het neoclassicistische huis dat je tussen de bomen door kunt zien is vanaf 1734 gebouwd bovenop de gewelven van de vroegere abdij. Rondom liggen onder andere een parkbos, boomgaarden en een grote moestuin. De negende generaties Van Verschuer, nakomelingen van de familie Van Bylandt die het in 1734 kocht, runt hier nu een groot gemengd biologisch landbouwbedrijf. Verder helpen vele nevenactiviteiten, van het verhuren van een vergaderlocatie tot het verkopen van eigen biologische producten in de landgoedwinkel, om het landgoed in stand te houden.

Route en tekst van deze route zijn gemaakt door Ad Snelderwaard, zie voor meer info www.adsnelderwaard.com. Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart, gps-track en beelden te vinden op Wandelzoekpagina:

www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/marienwaerd/17187/ . Ik ben benieuwd naar je reactie op deze wandeling; opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op www.wandelzoekpagina.nl of op adsnelderwaard@xs4all.nl.

In de wandelgids 'Wandelen door oneindig laagland' staan 15 wandelingen van wandelauteurs Rob Wolfs en Ad Snelderwaard door Nêerlands rivierenland. De wandelgids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50

The advertisement features a background of various colorful maps. On the left, there are three overlapping map thumbnails. A large white number '4' is inside a light blue circle. The text is in bold, with the main headline in red and blue, and the price in white on a dark red background.